

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ І
МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ**

*«Розвиток територіальних громад в умовах децентралізації:
правові, економічні та соціальні аспекти»*

**ЗБІРНИК ТЕЗ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

13-14 грудня 2018 року

м. Миколаїв

УДК 332.145:338.244.47
Р64

*Друкується за рішенням вченої ради факультету менеджменту
Миколаївського національного аграрного університету
(протокол № 4 від 27.12.2018 р.).*

Р64 Розвиток територіальних громад в умовах децентралізації: правові, економічні та соціальні аспекти: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 13-14 грудня 2018 р., Миколаїв. – Миколаїв : МНАУ, 2018. – 424 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Новіков О.Є. – д-р екон. наук, доцент, проректор з наукової роботи, Миколаївський національний аграрний університет. **Шебаніна О.В.** – д-р екон. наук, професор, декан факультету менеджменту, Миколаївський національний аграрний університет. **Гончаренко І.В.** – доктор економічних наук, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки, Миколаївський національний аграрний університет. **Дибченко Д.М.** – директор Миколаївського обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій. **Ключник А.В.** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки, Миколаївський національний аграрний університет. **Мухарський І.Г.** – голова Миколаївської районної ради Миколаївської області. **Мухарський Л.Г.** – голова Веснянської сільської об'єднаної територіальної громади Миколаївського району Миколаївської області. **Прогонюк Л.Ю.** – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки, Миколаївський національний аграрний університет. **Скоробіліна І.Б.** – начальник відділу ділової інформації та освітніх програм Регіональної торгово-промислової палати Миколаївської області. **Чирва О.Г.** – директор інституту економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету ім. П. Тичини.

У Збірнику наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки Миколаївського національного аграрного університету, подаються наукові пошуки як авторитетних вітчизняних вчених, так і молодих дослідників та здобувачів вищої освіти, які досліджують економічні, правові та соціальні проблеми розвитку територіальних громад в умовах децентралізації на базі узагальнення теоретичних та прикладних положень з економіки та управління.

Результати можуть бути використані для подальших досліджень, формування нових наукових ідей.

Матеріали публікуються за оригіналами, що подані авторами. Претензії щодо змісту та якості матеріалів не приймаються. Точка зору редакційної колегії може не збігатися з авторською.

© Миколаївський національний
аграрний університет, 2018

© Кафедра публічного управління та
адміністрування і міжнародної економіки,
2018

Суттєвим елементом криміналістичної характеристики даної групи злочинів будуть і знаряддя вчинення злочинів, а саме комп'ютерна техніка. Вчинення таких злочинів в наш час фактично неможливо без використання комп'ютерної техніки, яка використовується, як для підробки паперів, так і для проникнення в бази даних, та їх коригування. Також в комп'ютерній техніці залишаються сліди вчинених злочинів, що не аби як допомагає в розслідуванні.

Підводячи підсумок, хотілось би зазначити, що однією з актуальних проблем сьогодення є потреба ретельного дослідження механізму вчинення сучасних видів шахрайства. Отже, фінансове шахрайство – це явище, що являє собою злочинну діяльність та виражається у системі кримінально-караних та легальних дій, які вчиняються шляхом обману або зловживання довірою в процесі формування, розподілу та використання грошових фондів з метою здобуття матеріальної вигоди.

Інформаційні джерела

1. Чернявський С. С. Фінансове шахрайство як об'єкт криміналістичного дослідження / С. С. Чернявський // Государство и право в условиях глобализации: реалии и перспективы : матер. 2-ой Междунар. науч.-практ. конф. (г. Симферополь, 16-17 апреля 2010 г.) : сб. науч. тр. – 2010. – 592 с.

2. Кримінальний кодекс України зі змінами від 10.11.2018 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

УДК 338.486

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ НА УМАНЩИНІ

Кирилюк І. М. канд.екон.наук, доцент

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Розвиток сільського зеленого туризму в Україні є одним із перспективних напрямків розвитку внутрішнього туризму. Сільський зелений туризм та його різновиди – агротуризм й екотуризм набуває поширення і продовжує активно

розвиватися як в багатьох європейських країнах, так і в Україні, завдяки наявності в українських селах багатой культурної, історичної та архітектурної спадщини, мальовничих ландшафтів, лікувально-рекреаційних ресурсів, індивідуального житлового фонду, значного трудового потенціалу .

Переважно цей вид туризму приваблює міське населення, яке проживає в умовах урбанізованого середовища, у районах зі складною екологічною ситуацією і має бажання задовольнити свої туристично-рекреаційні потреби завдяки активному відпочинку в сільській місцевості. Зміна вражень і контакт із природою роблять сільський зелений туризм одним з найефективніших видів рекреаційної діяльності. Туристи, які надають перевагу сільському зеленому туризму, отримують змогу долучитись до різних циклів туристичних занять, зокрема: пізнавальних, розважальних оздоровчих. В свою чергу сільський зелений туризм є формою малого підприємництва, що дозволяє розширювати сферу зайнятості сільського населення, використовувати природний і історико-культурний потенціал регіону, сприяє поліпшенню соціально-економічної ситуації сільської місцевості.

Для розвитку сільських територій Уманського району, який розташований в південно-західній частині Черкаської області і є одним з найбільших в Україні, сільський зелений туризм має важливе значення, як одна з умов збереження сільського населення на цих територіях. Уманщина має зручне географічне розташування, оскільки знаходиться майже в центрі України, на перехресті важливих транспортних артерій. Територією району пролягають дві автомагістралі державного значення: Київ – Одеса та Стрий – Тернопіль – Кіровоград – Знам'янка. Уманський район межує з Маньківським, Христинівським і Тальнівським районами Черкаської області та районами Вінницької і Кіровоградської областей.

Територія району складає 1400 кв. км, чисельність населення (станом на 01.01.2018 р.) – 14,1 тис. жителів, що мешкають у 53 населених пунктах. На території Уманщини протікає 10 річок, найбільша з них Ятрань (75,1 км), розташовані 3 ботанічні заповідники: Собківський, площа якого 1,8 га,

Степківський – 4,5 га, Юрківський – 3,5 га. У селі Ятранівка знаходиться ботанічний заказник «Журбанка», площа якого 5 га; у с. Паланка є пам'ятка природи: віковичний дуб, що займає площу 0,01га та дендропарк «Дружба», площею 3 га.

Уманщина багата на природно-рекреаційні ресурси, давні традиції та народні обряди, багате історичне минуле, визначні пам'ятки архітектури та мистецтва. На території району працює 4 музеї, які відіграють важливу роль у збереженні надбань минулого, встановленні національного самоусвідомлення через постійно діючі експозиції: музей-садиба К.М. Дерев'янка в с. Косенівка, який відкрито 2 вересня 2005 року до 60-річчя закінчення II світової війни; Ладизинський краєзнавчий народний музей, відкрито 8 травня 1974 року, загальна площа складає 211 кв.м.; музей І.Д. Черняховського в с. Оксанина, збудований на честь 70-річчя з дня народження І. Д. Черняховського у 1976 році; музей народного побуту та етнографії в селищі Бабанка, відкриття якого відбулось 15 жовтня 2005 року.

Справжнім центром гончарства є с. Громи.

В селі Полянецьке функціонує садиба сільського зеленого туризму «Лялькова хата», де є можливість не лише побачити найрізноманітніші види ляльок-мотанок, а й спробувати створити під керівництвом майстрів свій унікальний оберіг.

Одним з цікавих туристичних об'єктів сільського зеленого туризму Уманщини є водяний млин в с. Піківець, який з'явився внаслідок реалізації спільного українсько-польського проекту «Розвиток сільського мікропідприємництва в Україні» за підтримки Міністерства Закордонних Справ Республіки Польща. Його будівництво було розпочато у 1825 році, для того, щоб споруда функціонувала, довелося змінити русло річки Ятрані, прокласти нове річище, з якого потік води направили на водяну турбіну.

Приваблює туристів об'єкт «Таємничі сліди на камені», розташований поблизу села Коржовий Кут. Кам'яним слідам Божої Матері, залишеним на камені у Долині Миколи Чудотворця, більше п'яти мільйонів років, тому

православні віруючі їдуть сюди за зціленням, цікаві туристи – за черговою вражаючою історією.

Цікавими для туристів є пам'ятки архітектури як місцевого, так і національного значення: Свято-Георіївський жіночий монастир (початок ХХ ст., с. Кочержинці), Церква Святої Параскеви (1833 р., с. Родниківка), Козацька дерев'яна церква або Храм Покрови Пресвятої Богородиці (1761 р., с. Городецьке), Свято-Троїцька церква (середина ХVІІ ст., с. Пугачівка), Церква Святої Параскеви (ХVІІ ст., с. Максимівка).

Розвиток сільського зеленого туризму в Уманському районі матиме вплив на вирішення економічних, екологічних та соціальних питань територіальних громад. Динамічний розвиток сільського зеленого туризму має стати частиною багатофункціонального розвитку Уманщини завдяки: соціально-економічному розвитку за рахунок збільшення дохідної частини місцевих бюджетів, підвищення інвестиційної привабливості, збільшення зайнятості населення у сільській місцевості, збереження ландшафту, раціонального використання природної та культурно-історичної спадщини.

Інформаційні джерела

1. Уманська районна державна адміністрація Черкаської області :
Офіційний сайт URL: <https://uman-rda.gov.ua/turizm-13-06-56-16-08-2017/>

УДК 332.3:631.11

МЕТОДИКА І ПОКАЗНИКИ ОЦІНКИ ПРОЦЕСІВ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Коваленко Г.В., канд.екон.наук, старший викладач

Миколаївський національний аграрний університет

Формування і використання земельно-ресурсного потенціалу сільських територій потребує дієвої системи оцінки, дослідження якості ресурсів за видами. Технологічна оцінка дозволяє виявити ступінь придатності ґрунту або явищ природи для того чи іншого виду діяльності з урахуванням технологічних